

การผลิตมะลิเด็ดดอกคุณภาพดี "สวนมะลิศักดิ์ชัย" อำเภोधัญบุรี จังหวัดปทุมธานี

องค์ความรู้โดย นายศักดิ์ชัย กล่อมเสนาะ
เกษตรกรต้นแบบโครงการเกษตรเขตเมืองอรัญ ปี 2567

การปลูก

- 1.1 ไถพรวนดิน ตาก 5-7 แดด เพื่อกำจัดแหล่งที่อยู่อาศัยของโรคและแมลงศัตรูพืช
- 1.2 เตรียมหลุมปลูกโดยให้พรวนดินลึกประมาณ 5 ซม. (ไม่ต้องขุดหลุมลึก) และรองก้นหลุมด้วยปุ๋ยคอก ประมาณ 3-5 กำมือ
- 1.3 นำต้นพันธุ์มะลิไปปลูกราก เพื่อเอาวัสดุเพาะออกให้เห็นรากสีขาว
- 1.4 วางต้นพันธุ์มะลิตลงบนหลุมที่เตรียมไว้ โดยวางให้รากกระจายจะช่วยให้รากเติบโตดีและหาอาหารได้ดี จากนั้นกลบดินโคนต้นและรดน้ำให้ชุ่ม

การดูแลรักษา

- มะลิปลูกใหม่ ให้รดน้ำทุกวันในตอนเช้าหรือให้ได้รับน้ำอย่างเพียงพอ จัดการแปลงปลูกให้ระบายน้ำได้ดี ไม่ให้น้ำขังและเพราะจะทำให้ต้นมะลิใบเหลือง ต้นแคระแกร็นและตาย เมื่อต้นมะลิเจริญเติบโตดีแล้วให้น้ำวันละครั้ง หรือ 2 วันต่อครั้ง หรือดูความชุ่มชื้นในดินก่อนให้น้ำ

- หลังจากปลูก 7 วัน ใส่ปุ๋ยยูเรีย ในอัตรา 1 ช้อนชาต่อต้น
- หลังจากปลูก 30 วัน ใส่ปุ๋ยสูตร 16-16-16 ในอัตรา 1 ช้อนโต๊ะต่อต้น โดยหว่านในกระ-ຈາຍรอบทรงพุ่ม

การดูแลรักษา (ต่อ)

- หลังปลูกประมาณ 40 วัน ให้ใส่ปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมัก 0.5 กิโลกรัมต่อต้น จากนั้นให้ใส่ปุ๋ยเดือนละครั้ง และทุกครั้งหลังการใส่ปุ๋ยให้รดน้ำแต่พอชุ่ม ต้นมะลิก็จะเจริญเติบโตได้ดี
- สำรวจแปลงสม่ำเสมอ ใช้สารชีวภัณฑ์เช่น เชื้อราไตรโคเดอร์มา และสารสกัดธรรมชาติ ในการป้องกันโรคและแมลง ซึ่งหากพบศัตรูพืช เช่น ปลีไฟ ตั๊กแตน หรือหนอนเจาะดอกมะลิ เข้าทำลายไม่มากก็จับหรือตัดกิ่งออกไปทำลายทิ้ง ซึ่งทางสวนมะลิศักดิ์ชัยมีการไถกลบดินสม่ำเสมอไม่ให้เชื้อราและแมลงศัตรูพืชสะสมในดิน

การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว

หลังจากปลูกประมาณ 4 เดือนขึ้นไป ก็เริ่มเก็บเกี่ยวดอกมะลิได้ โดยการเก็บดอกมะลิจะเก็บช่วงเวลาเช้า แดดไม่ร้อน **วิธีการเก็บ** ให้ใช้นิ้วมือเด็ดที่ตรงบริเวณก้านดอกให้กลับเล็งให้ขาดออก โดยเด็ดดอกตูมโตเต็มที่ มีสีขาวนวล แล้วนำไปใส่ไว้ในถุงผ้า และรวบรวมใส่ถังพลาสติกที่สะอาดวางไว้ในที่ร่ม จากนั้นนำไปล้างน้ำ คัดแยกดอกไม้สีขาวออกแล้วนำไปแช่ในน้ำเย็นสักครู่ (เนื้อคน้ำเย็น) เพื่อขจัดอาการเก็บรักษามะลิ จากนั้นนำไปใส่ถุงพลาสติก แล้วเก็บในกล่องโฟมที่มีน้ำแข็งเกล็ดรองพื้นและโรยปิดทับจะช่วยให้ดอกมะลิมีความสดได้นาน

Tips & Tricks

การบังคับให้มะลิออกดอก

"สวนมะลิศักดิ์ชัย" มีการวางแผนการผลิตเพื่อให้มีดอกมะลิเก็บได้ทุกวันอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับความต้องการของตลาด ในการบังคับการออกดอก เช่น ถ้าหากต้องการดอกมะลิในวันที่ 10 สิงหาคม ดังนั้นในวันที่ 10 กรกฎาคม ก็จะทำการตัดแต่งกิ่ง จากนั้นก็จะใส่ปุ๋ยทางดิน 2 ครั้ง และฉีดพ่นปุ๋ยทางใบจำนวน 4 ครั้ง สลับกับการฉีดพ่นสารชีวภาพอีก 4 ครั้ง เช่น ครั้งที่ 1 ฉีดพ่นปุ๋ยทางใบ ครั้งที่ 2 นับไปอีก 3 วัน จะฉีดพ่นด้วยสารชีวภาพ สลับกันแบบนี้จนครบ จะช่วยในเรื่องของการแตกตาดอก และเมื่อแตกตาดอกออกมาแล้วให้พ่นฮอร์โมนบำรุงดอก เพื่อให้ดอกสมบูรณ์เสมอกัน

จัดทำโดย สำนักงานเกษตรอำเภोधัญบุรี จังหวัดปทุมธานี